

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/203/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712215931
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7712215931.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: XX XXX XXX, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4 proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, v konaní o náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 6C/208/2012-92 z 19.12.2014

rozhodol:

Zrušuje uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozhodol tak, že konanie zastavil a že po právoplatnosti tohto uznesenia postúpi vec na konanie Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

Uznesením Okresného súdu Michalovce zo dňa 10.1.2014 č.k. 16C 132/2012-54 súd rozhodol o rozpojení vecí spojených skôr uvedeným uznesením súdu.

Žalobca v návrhu na začatie konania vo vyššie uvedených veciach tvrdil, že v neoznačených súdnych konaniach došlo zo strany súdu k zbytočným prietahom, keď nerozhodol o podaniach žalobcu alebo nevykonal úkony o podaniach žalobcu v lehotách, ktoré ustanovuje Občiansky súdny poriadok a Exekučný poriadok. Preto žiadal, aby súd medzitýmnym rozsudkom najprv rozhodol o tom, že žalovaný zodpovedá za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom v každej z vecí, uvedených v predmetných návrhoch na začatie konania a zároveň v každom z takto uplatnených návrhov žiadal uložiť žalovanej povinnosť nahradit' majetkovú ujmu a nemajetkovú škodu v takej výške, akú uviedol v každom z návrhov na začatie konania, ktoré boli do súdneho registra zapísané pod vyššie uvedenými spisovými značkami.

Súd citoval § 15, § 17 zák. č. 514/2003 Z.z. a dôvodil, že v návrhoch na začatie konania v súvislosti so splnením podmienky podľa § 15 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 účinného do 31.12.2012, žalobca sa obmedzil iba na oznámenie, že požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody a že žalovaný do podania žaloby na súd pozitívne nereagoval. Ako dôkaz na túto skutočnosť označil spis žalovaného ohľadne predbežného prerokovania nárokov žalobcu v uvedených veciach a tiež potvrdenie o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Na výzvu súdu odpovedal žalovaný podaním z 20.10.2014, ktorým súdu oznámil toto:

V právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Pribinova ul. č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: XX XXX XXX, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o. proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, k výzve súdu, či „žalobca podal žiadosti podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., ktorými sa domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu v exekučných veciach Okresného súdu Michalovce“, resp. k výzve súdu na doručenie rovnopisov všetkých týchto žiadostí, predkladá žalovaná nasledovné vyjadrenie:

Ministerstvu spravodlivosti SR bolo v rozmedzí od 23.4.2012 do 25.9.2012 celkovo v siedmich várkach doručených viac ako 43.000 žiadostí žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Ministerstvo spravodlivosti SR nevedelo osobitný spis pre každú osobitnú žiadosť, ale nakoľko tieto žiadosti boli doručené so sprievodnými listami zo dňa 23.4.2012, 27.4.2012, 30.4.2012, 25.5.2012, 30.5.2012 a 25.9.2012 (k dátumu 25.9.2012 boli MS SR doručené dva sprievodné listy so žiadosťami) riešilo osobitne jednotným postupom.

Poškodený uviedol, že dňa 23.11.2010 spísal a podal Sťažnosť na prieťahy v konaní a to v nadväznosti na nesprávny procesný postup súdu. Sťažovateľ sťažnosť formuloval v zmysle ust. § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z.z. a na podklade jasne a zreteľne vyjadrených skutkových a právnych argumentov, judikatúry a citovanej právnej doktríny žiadal, aby došlo k prijatiu a zabezpečeniu vykonania opatrení na odstránenie nedostatkov v podobe okamžitého vydania rozhodnutí o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcií; dňa 25.05.2011 opätovne spísal a podal Sťažnosť na prieťahy v konaní a to v nadväznosti na nesprávny procesný postup súdu. Sťažovateľ sťažnosť formuloval v zmysle ust. § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z.z. a na podklade opakovane zvýrazňovaných, právne udržateľných argumentov, judikatúry a citovanej právnej doktríny žiadal, aby došlo k prijatiu a zabezpečeniu vykonania opatrení na odstránenie nedostatkov v podobe okamžitého vydania rozhodnutí o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcií. Sťažovateľ explicitne upozornil na fakt, že v dôsledku zbytočných prieťahov vzniká a zväčšuje sa na jeho strane škoda spočívajúca v nemožnosti výkonu práva priznaného exekučným titulom, v oslabení vymožitelnosti pohľadávky, poklese bonity dlžníka a na nebezpečenstve, že sa dlžník bude zbavovať svojho majetku. Na stanovisko žalobcu z 28.5.2012 odpovedal žalovaný podaním zo 6.6.2012 takto:

„Dňa 23.4.2012 boli Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručené podania spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zo dňa 20.4.2012 v celkovom počte 563. Uvedenými podaniami si uplatnila nárok na náhradu majetkovej škody v celkovej výške 70.375 Eur a nemajetkovej ujmy v celkovej výške 278.900 Eur, pričom Vás splnomocnila na jej zastupovanie. Listom zo dňa 10.5.2012 Vás Ministerstvo spravodlivosti SR vyzvalo na doplnenie uvedených žiadostí.

Listom ministerstva zo dňa 10.5.2012 ste boli vyzvaný na doplnenie žiadostí, pričom tieto žiadosti boli špecifikované údajmi žiadateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., dátumom ich vyhotovenia (20.4.2012) a dátumom ich doručenia na ministerstvo (23.4.2012). Problém s ich identifikovaním preto považuje ministerstvo za vykonštruovaný, a to už s odkazom na Vašu „sprievodný list k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody“ zo dňa 23.4.2012 osobne doručený dňa 23.4.2012, obsahujúci tabuľku práve s 563 žiadosťami datovanými na 20. 4. 2012. Preto pokiaľ by existoval údajný problém s určením žiadostí, ktorých sa výzva ministerstva zo dňa 10.5.2012 týkala, tento problém by existoval len na Vašej strane. Vzhľadom na podpísaný stav sa javí, že v tomto smere ide o obštrukciu na Vašej strane, prípadne o subjektívnu neschopnosť identifikovať žiadosti označené vo Vašom vlastnom sprievodnom liste.

Súd dôvodil, že podľa názoru súdu postup v zmysle § 43 O. s. p. nie je na mieste aj preto nakoľko v prípade nedoplnenia návrhu by musel súd podanie žalobcu odmietnuť, čím by došlo k porušeniu jeho práv. Rozhodnutie súdu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti neznamena, že žalobca sa nebude môcť z dôvodu ním uplatneného nároku obrátiť na súd v dôsledku prekážky rei judicata, t. j. veci rozhodnutej, v prípade predbežného prerokovania jeho nároku vyplývajúceho z podanej žaloby na to oprávneným orgánom a v prípade nespokojnosti s výsledkom prerokovania tohto nároku môže opätovne podať žalobu na príslušný súd.

Súd nemôže poučovať účastníka konania, ktoré dôkazy má predložiť na preukázanie svojich tvrdení, keďže týmto postupom by došlo k zásahu do rovnosti účastníkov konania podľa článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Postúpením žaloby na orgán na to oprávnený a to Ministerstvo spravodlivosti SR nedochádza k odmietnutiu spravodlivosti, nakoľko žalobcovi zostáva zachované jeho právo žiadať o súdnu ochranu po tom, čo jeho konkrétny nárok vyplývajúci z podanej žaloby bude predbežne prerokovaný a v prípade jeho nespokojnosti, vždy mu zostane zachované právo domáhať sa súdnej ochrany, ktorá bude vyjadrením jeho nespokojnosti s tým ako bol jeho nárok predbežne prerokovaný, preto podľa § 104 ods. 1 O. s. p. konanie zastavil a vec postúpil na konanie príslušnému orgánu Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

V odvolaní namietal žalobca, že súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, a preto nesprávne aplikoval § 101 ods.2, postúpením veci inému orgánu odňal mu možnosť konať pred súdom, predbežné prerokovanie v konkrétnej veci nebolo podané, čo tvrdí súd, ale to nie je pravda, k danému záveru nedospel súd s určitosťou, ale len na základe pochybnosti o tejto skutočnosti, ktorú si zároveň sám založil. Konečné (meritórne) rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí jej návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods.2

písm. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Podáva proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Dôsledok správania súdu, kedy predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladajú porušenie jej práva na súdnu ochranu, osobitne má jej možnosť konať pred súdom. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu jej práva na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jej možnosti konať pred súdom. V konkrétnostiach, napr. uvádza, že súd sa dopustil viacerých omylov keď konštatoval, že ňou namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom strany musia mať možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné na podporu úspešnosti svojej žaloby, ale zároveň sa oboznámiť so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. (napr. rozsudky Nideröst-Huber v. Švajčiarsko z 18.2.1997, ods.24 a Mantovanelli v. Francúzsko z 18.3.1997, ods.33). Súd rozhodol bez toho, aby jej umožnil s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Ako strana konania nebola oboznámená s obsahom dôkazov a prednesov, nemala možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sama nemala možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Podľa konštantnej judikatúry ECtHR nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Nie je pritom dôležité ani to, či tieto skutočnosti boli predložené ako dôkazy druhou stranou konania. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa však neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahuje sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane alebo žiadnej z nich. Táto zásada nie je obmedzená ani druhom súdneho procesu a zaručuje sa tak v tr. procese, ako aj občianskoprávnom procese a procese pred ÚS (Krčmár a ostatní c. Česká republika, rozsudok z 3.3.2000 vo veci sťažnosti č.35376/97). Žalobca má právo na kontradiktórne konanie.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie zo 15.6.2014 v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a zistil, že nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie (§ 219) ani na zmenu (§ 220) uznesenia, lebo v konaní došlo k vade uvedenej v § 205 ods.2 písm. a) v spojení s § 221 ods.1 písm. h) O. s. p., pretože súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ust. právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, preto ho podľa § 221 ods.2 O. s. p. zrušil a vrátil vec súdu na ďalšie konanie.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) O. s. p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p., a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak

nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132-§ 135 O. s. p.

Súd nepoužil správny právny predpis, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania, keď vychádzajúc z § 103 a § 104 ods.1 O. s. p. dospel k záveru, že konanie vykazuje také vady, ktoré bránia tomu, aby mohol vo veci konať a vydať rozhodnutie vo veci samej, lebo vec nepatrí do jeho právomoci a, že ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania - nedostatok právomoci súdu (§ 7 a § 8), nakoľko príslušným orgánom na prerokovanie žiadosti na predbežné prerokovanie náhrady škody nie je súd, ale podľa zák. č. 514/03 Z. z. je ním v tomto prípade MS SR.

Súd opomenul skutočnosť, že ak žalobu považoval za žiadosť o predbežné prerokovanie uplatnenú podľa § 15 zák.č.514/03 Z. z., dorúčením žaloby žalovanej postupoval podľa ods.2 cit. ust. (Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného, účinky podania žiadosti zostávajú zachované.). Tak samotné doručenie žaloby žalovanej spôsobilo, že tá mala rozhodnúť do 6 mesiacov od doručenia.

Z obsahu spisu je zrejmé a účastníčky konania to ani netvrdili, žeby o návrhu v lehote 6 mesiacov bolo rozhodnuté čo i len sčasti, pričom táto lehota uplynula skôr ako súd vo veci rozhodol, preto súdom tvrdená prekážka neexistovala.

Z hmotného práva (§ 16 ods.1 zák. č. 514/2003 v znení účinnom do 31.12.2012), jednoznačne vyplýva, že súd je oprávnený o takomto nároku konať a rozhodovať, preto zastavenie konania z dôvodu nedostatku jeho právomoci je nedôvodné.

Súd po vrátení veci vykoná dokazovanie potrebné na rozhodnutie vo veci samej, vyrovná sa aj s tvrdeniami žalobkyne uvedenými v odvolaní a vo veci opätovne rozhodne meritórne.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O. s. p.).

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.